

TUKMOS

*TIPTA UZMANLIK KURULU
MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ*

---

*ORAL PATOLOJİ
Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı*

20.10.2021

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	3
2. MÜFREDAT TANITIMI	3
3. TEMEL YETKİNLİKLER	4
4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ	100
5. EĞİTİM STANDARTLARI	133
6. ROTASYON HEDEFLERİ	14
7. ÖLÇME DEĞERLENDİRME	167
8. KAYNAKÇA	167

1. GİRİŞ

Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda, Oral Patolojiye yönelik çalışmalar uzun yıllardır üniversitemizde devam etmektedir. Bu aktiviteler, başta Diş Hekimliği eğitim ve öğretimi olmak üzere, ağız ve çevre dokularının sağlığına yönelik çalışmaların hizmet kalitesini artırmaya yöneliktir. Daha önce ülkemiz Diş Hekimleri; patoloji, tümör patolojisi ve oral patolojide doktora yaparak bu hizmetleri yerine getirmeye çalışmışlardır.

Oral Patoloji, ağızın, dişlerin, dişetlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan çene dokularının hastalıklarına yol açan nedenleri, bunların doku ve organları etkileme biçimlerini ve oluşturdukları morfolojik değişiklikleri inceleyen bir bilim dalıdır. Oral Patoloji, sadece Diş Hekimliğinde uzmanlık ana dallarından biridir ve uzmanlık eğitimine sadece Diş Hekimleri, Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimine Giriş Sınavı (DUS) yolu ile başvurabilirler. Oral Patoloji uzmanları; ağızın, dişlerin, dişetlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan çene dokularının hastalıklarına tanı koyar ve tedaviyi yönlendiren kriterlerin belirlenmesinde rol oynar. Bu süreçte; yetkili oldukları alana ait materyaller üzerinde makroskopik ve mikroskopik inceleme yanısıra histokimyasal, immünohistokimyasal, moleküler, elektron mikroskopik ve dijital patoloji yöntemlerini kullanır.

Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulunun 08.10.1996 tarihli toplantısında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 14.10.1996 gün ve 2077-20901 sayılı yazısı ile Temel Diş Hekimliği Bölümü bünyesinde Oral Patoloji Bilim Dalı kurulmasına karar verilmiştir. 1996 yılından itibaren uygulamada "Bilim Dalı" olarak faaliyet gösteren Oral Patoloji, Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulunun 20.10.2011 tarihli ve 7049-45160 sayılı kararı ile Anabilim Dalı olmuştur. 2018 yılında ise kanunlaşarak "Oral Patoloji" diş hekimliğinde uzmanlık ana dalı olarak kabul edilmiştir.

2. MÜFREDAT TANITIMI

2.1. Müfredatın Amacı ve Hedefleri

Bu müfredat; ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda, dünya ve Avrupa Birliği ülkelerindeki uygulamalar göz önüne alınarak hazırlanmıştır.

Müfredatın amacı; Oral Patoloji ile ilgili hastalıkların oluş sebeplerini, mekanizmalarını ve bu mekanizmalar ile ilişkili ortaya çıkan yapısal değişiklikleri doku ve hücre düzeyinde tanıma yetkisine sahip Oral Patoloji uzmanları yetiştirmektedir.

TUK tarafından yetkilendirilmiş ve görevlendirilmiş merkezler tarafından verilecek iki yıllık zorunlu Temel Patoloji eğitimi ve bu dönemin gelişme sınavını takiben, Oral Patolojide yapılandırılmış eğitim etkinlikleri ve uygulamalı yöntemler kullanılır.

Oral Patoloji verileri ile rapor hazırlayan, diş hekimliği uygulama alanlarını kapsayan, ağızın, dişlerin, dişetlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan çene dokularının hastalıklarının klinik bilgilerini yorumlayan Oral Patoloji uzmanı bu alanla uğraşan hekimlere yol gösterecektir.

Oral Patoloji uygulamasına yönelik olarak tam donanımlı Oral Patoloji laboratuvarının kurulması, işletilmesi, denetimi ve yönetimini yapacak ve bununla ilgili bilgi ve beceriyi kazanacaktır.

Sağlık hizmeti veren kurumlarda tanı, araştırma ve eğitime ilişkin yöntemler ve veri analizleri konularında bilgi sahibi olacak, uygulayacak ve sonuçları yorumlayabilecektir.

Çalışmalarını tıbbi etik, uzmanlığının yasal sorumluluğu, yükümlülükler ve mesleki riskleri ile toplumsal sorumluluğunu bilerek yapacak Oral Patoloji uzmanları yetiştirilecektir.

2.2. Müfredat Çalışmasının Tarihsel Süreci

Oral Patoloji uzmanlık tesisi süreci Türk Dişhekimleri Birliği, Patoloji Dernekleri Federasyonu birimleri, Gazi Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Oral Patoloji Anabilim Dalı öğretim üyeleri, İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü, Tümör Patolojisi Bilim Dalı'nda Oral Patoloji uzmanı olarak çalışan öğretim üyeleri, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ile Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi dallarının Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) Komisyonlarının, konu hakkında uzman kabul edilerek Prof. Dr. Ömer ULUOĞLU ile Prof. Dr. Ömer GÜNHAN'ın görüşleri alınarak hazırlanan rapor sonrası uzmanlık dalı olarak ihdas edilme çalışmaları yürütülmüştür. 2018 yılında ise kanunlaşarak (1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, EK-2) Oral Patoloji Diş Hekimliğinde Uzmanlık Ana Dalı olarak kabul edilmiştir.

Oral Patoloji Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı programı 4. Dönem Tıbbi Patoloji Komisyonu katkılarıyla, Prof. Dr. Ömer GÜNHAN, Prof. Dr. Sibel Elif GÜLTEKİN, Prof. Dr. Vakur OLGAÇ, Doç. Dr. Benay YILDIRIM, Doç. Dr. Merva SOLUK TEKKEŞİN, Doç. Dr. Emre BARIŞ ve Dr. Öğretim Üyesi Nihan AKSAKALLI tarafından hazırlanmıştır.

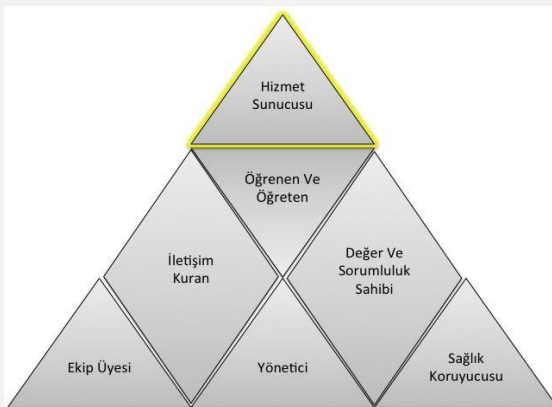
2.3. Uzmanlık Eğitimi Süreci

Uzmanlık eğitiminin tamamlanması için güncel mevzuat çerçevesinde şart olan bileşenleri (tez, rotasyon, süre, yetkinlikler listesi, bitirme sınavı) içerir. Değişik kurs ve eğitim programları ile bilgi ve beceri düzeyi artırılır.

2.4. Kariyer Olasılıkları

Diş Hekimliği Fakülteleri ve sağlık hizmeti veren kurumlarda hizmet sunucusu olarak ve/veya oral patoloji uzmanlık eğitimi veren eğitim kurumları akademik süreçte görev alabilir.

3. TEMEL YETKİNLİKLER

Yetkinlik, bir uzmanın bir iş ya da işlemin gerektiği gibi yapılabilmesi için kritik değer taşıyan, eğitim ve öğretim yoluyla kazanılıp iyileştirilebilen, gözlenip ölçülebilen, özellikleri daha önceden tarif edilmiş olan, *bilgi, beceri, tutum ve davranışların* toplamıdır. Yetkinlikler 7 temel alanda toplanmışlardır.

Her bir temel yetkinlik alanı, uzmanın ayrı bir rolünü temsil eder (Şekil 1). Yedinci temel alan olan Hizmet Sunucusu alanına ait yetkinlikler klinik yetkinlikler ve girişimsel yetkinlikler olarak ikiye ayrılırlar. Sağlık hizmeti sunumu ile doğrudan ilişkili Hizmet Sunucusu alanını oluşturan yetkinlikler diğer 6 temel alana ait yetkinlikler olmadan gerçek anlamlarını kazanamazlar ve verimli bir şekilde kullanılamazlar. Başka bir deyişle 6 temel alandaki yetkinlikler, uzmanın

“Hizmet Sunucusu” alanındaki yetkinliklerini sosyal ortamda hasta ve toplum merkezli ve etkin bir şekilde kullanması için kazanılması gereken yetkinliklerdir. Bir uzmanlık dalındaki eğitim sürecinde kazanılan bu 7 temel alana ait yetkinlikler uyumlu bir şekilde kullanılabilir. Bu temel yetkinlik alanları aşağıda listelenmiştir;

- 3.1. *Yönetici*
- 3.2. *Ekibin Üyesi*
- 3.3. *Sağlık Koruyucusu*
- 3.4. *İletişim Kurucu*
- 3.5. *Değer ve Sorumluluk Sahibi*
- 3.6. *Öğrenen ve Öğreten*
- 3.7. *Hizmet Sunucusu*

Hizmet sunucusu temel yetkinlik alanındaki yetkinlikler, kullanılış yerlerine göre iki türdür:

Klinik Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi kararlar konusunda kullanabilme yeteneğidir;

Girişimsel Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi girişimler konusunda kullanabilme yeteneğidir.

Klinik ve girişimsel yetkinlikler edinilirken ve uygulanırken Temel Yetkinlik alanlarında belirtilen diğer yetkinliklerle uyum içinde olmalı ve uzmanlığa özel klinik karar süreçlerini kolaylaştırmalıdır.

3.7.1. KLİNİK YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş klinik yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütüncüleyici “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

ORAL PATOLOJİYE ÖZGÜ KLİNİK VE GİRİŞİMSSEL YETKİNLİK DÜZEYİ KISALTMALARI

B: Bilir, açıklar.

T: Bilir, açıklar, tanı koyar.

ETT: Ekip çalışması yaparak tanı ve tedavide yer alır (konsülte eder).

	KLİNİK YETKİNLİK	Düzev	Kıdem	Yöntem
ORAL VE MAKSİLLOFASİYAL BÖLGEDE GÖRÜLEN GELİŞİMSSEL BOZUKLUKLARIN PATOLOJİSİ	ÇENE, YÜZ VE DİŞLERİN GELİŞİMİ	T	2	YE, UE, BE
	GELİŞİMSSEL DEFEKTLER	T	2	YE, UE, BE
	GELİŞİMSSEL (NON-ODONTOJENİK) KİSTLER	T	2	YE, UE, BE
	ORAL VE MAKSİLLOFASİYAL BÖLGEDE GELİŞİMSSEL DEFEKT OLUŞTURAN SENDROMLAR	T	2	YE, UE, BE
DİŞ GELİŞİMİ ANOMALİLERİ VE PATOLOJİSİ	DİŞLERİN GELİŞİMSSEL ANOMALİLERİ	T	2	YE, UE, BE
	DİŞ GELİŞİMİ SONRASI OLUŞAN BOZUKLUKLAR	T	2	YE, UE, BE
ÇENE KEMİKLERİNDE GÖRÜLEN İNFLAMATUVAR HASTALIKLAR VE PATOLOJİSİ	PULPAL HASTALIKLAR	T	2	YE, UE, BE
	PERİAPİKAL HASTALIKLAR	T	2	YE, UE, BE
	OSTEOMİYELITLER	T	2	YE, UE, BE
PERİODONTAL HASTALIKLARIN PATOLOJİSİ	GİNGİVİTİS	T	2	YE, UE, BE
	PERİODONTİTİS	T	2	YE, UE, BE
ORAL VE MAKSİLLOFASİYAL BÖLGEDE GÖRÜLEN ENFEKSİYÖZ HASTALIKLARIN PATOLOJİSİ	BAKTERİYEL ENFEKSİYONLAR	T	2	YE, UE, BE
	VİRAL ENFEKSİYONLAR	T	2	YE, UE, BE
	FUNGAL HASTALIKLAR	T	2	YE, UE, BE
	PROTOZOAL HASTALIKLAR	T	2	YE, UE, BE

ORAL EPİTELYAL DOKU PATOLOJİSİ	ORAL MUKOZADA GÖRÜLEN ALLERJİK REAKSİYONLAR	T	2	YE, UE, BE
	İMMUN ARACILI HASTALIKLAR VE ORAL BULGULARI	T	2	YE, UE, BE
	PİGMENTE LEZYONLAR	ETT	2	YE, UE, BE
	BENİGN EPİTELYAL TÜMÖRLER	T	2	YE, UE, BE
	MALİGN EPİTELYAL TÜMÖRLER	T	2	YE, UE, BE
DİL HASTALIKLARI PATOLOJİSİ	GELİŞİMSEL, REAKTİF VE TÜMÖRAL LEZYONLAR	T	2	YE, UE, BE
ORAL YUMUŞAK DOKU PATOLOJİSİ	REAKTİF LEZYONLAR	T	2	YE, UE, BE
	BENİGN YUMUŞAK DOKU TÜMÖRLERİ	T	2	YE, UE, BE
	MALİGN YUMUŞAK DOKU TÜMÖRLERİ	ETT	2	YE, UE, BE
ÇENE KEMİĞİ PATOLOJİSİ	ÇENE KEMİKLERİNİN GELİŞİMSEL, METABOLİK VE REAKTİF HASTALIKLARI	T	2	YE, UE, BE
	ÇENE KEMİKLERİNİN NON-NEOPLASTİK LEZYONLARI VE FİBROOSSEÖZ LEZYONLAR	T	2	YE, UE, BE
	ÇENE KEMİKLERİNİN BENİGN TÜMÖRLERİ	T	2	YE, UE, BE
	ÇENE KEMİKLERİNİN MALİGN TÜMÖRLERİ	ETT	2	YE, UE, BE
ORAL KAVİTENİN METASTATİK TÜMÖRLERİ	ORAL MUKOZAYA METASTAZ YAPAN TÜMÖRLER	ETT	2	YE, UE, BE
	ÇENE KEMİKLERİNE METASTAZ YAPAN TÜMÖRLER	ETT	2	YE, UE, BE
ODONTOJENİK LEZYONLARIN PATOLOJİSİ	ODONTOJENİK KİSTLER	T	2	YE, UE, BE
	BENİGN ODONTOJENİK TÜMÖRLER	T	2	YE, UE, BE
	MALİGN ODONTOJENİK TÜMÖRLER	T	2	YE, UE, BE
TÜKÜRÜK BEZİ HASTALIKLARI PATOLOJİSİ	TÜKÜRÜK BEZİNİN REAKTİF VE GELİŞİMSEL LEZYONLARI	T	2	YE, UE, BE
	TÜKÜRÜK BEZİ İNFLAMATUVAR HASTALIKLARI (SİALADENİT)	T	2	YE, UE, BE
	BENİGN TÜKÜRÜK BEZİ TÜMÖRLERİ	T	2	YE, UE, BE
	MALİGN TÜKÜRÜK BEZİ TÜMÖRLERİ	T	2	YE, UE, BE

ORAL KAVİTENİN DERMATOLOJİK HASTALIKLARI VE PATOLOJİSİ	ORAL MUKOZADA GÖRÜLEN DERMATOZLAR	T	2	YE, UE, BE
SİSTEMİK HASTALIKLARIN ORAL BULGULARI VE PATOLOJİSİ	SİSTEMİK HASTALIKLARIN ORAL BULGULARI VE PATOLOJİSİ	ETT	2	YE, UE, BE
TEMPOROMANDİBULAR EKLEM HASTALIKLARI VE PATOLOJİSİ	GELİŞİMSEL ANOMALİLER	T	2	YE, UE, BE
	TEMPOROMANDİBULAR EKLEM BÖLGESİNİ ETKİLEYEN KİSTLER VE TÜMÖRLER	T	2	YE, UE, BE
ÇENE-YÜZ BÖLGESİNİ ETKİLEYEN NÖROMUSKULER HASTALIKLAR PATOLOJİSİ	NÖROMUSKULER HASTALIKLAR PATOLOJİSİ	ETT	2	YE, UE, BE
ORAL KAVİTEDE GÖRÜLEN FİZİKSEL-KİMYASAL YARALANMALAR VE PATOLOJİSİ	FİZİKSEL YARALANMALAR VE TRAVMATİK LEZYONLAR	T	2	YE, UE, BE
	İLAÇLAR VE DIŞ HEKİMLİĞİ İLE İLGİLİ KİMYASAL YARALANMALAR	T	2	YE, UE, BE
ADLİ ORAL PATOLOJİ	KİMLİK VE YAŞ TAYİNİNDE DENTAL İNCELEME	B	2	YE, BE
	DIŞ HEKİMLİĞİNDEKİ MESLEKİ HATALARA KARŞI BİLİRKİŞİLİK	B	2	YE, BE
	ADLİ ORAL PATOLOJİ DEĞERLENDİRMELERİ	B	2	YE, BE
ORAL SİTOPATOLOJİ	İNCE İĞNE ASPİRASYON SİTOLOJİLERİ	T	2	YE, UE, BE
	EKSFOİYATİF SİTOLOJİLERİ	T	2	YE, UE, BE
ORAL MOLEKÜLER PATOLOJİ	TANISAL, PROGNOSTİK VE PREDİKTİF (HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ) MOLEKÜLER PATOLOJİK PARAMETRELERİN BELİRLENMESİ	B	2	YE, BE
	MOLEKÜLER PATOLOJİK TESTLERİN UYGULANMASI	B	2	YE, BE
	MOLEKÜLER PATOLOJİK PARAMETRELERİN PATOLOJİ RAPORUNA ENTEGRASYONU	B	2	YE, BE

3.7.2. GİRİŞİMSEL YETKİNLİKLER-

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş girişimsel yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünüleyici “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

1: Girişimin nasıl yapıldığı konusunda bilgi sahibi olma ve bu konuda gerektiğinde açıklama yapabilme düzeyini ifade eder.

2: Alt yapının uygun olduğu durumda, kılavuz veya yönerge eşliğinde veya gözetim ve denetim altında bu girişimi yapabilme düzeyini ifade eder.

3: Karmaşık olmayan, sık görülen tipik olgularda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

4: Karmaşık olsun veya olmasın her tür olguda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

	GİRİŞİMSEL YETKİNLİK	Düzy	Kidem	Yöntem
OLGU YÖNETİMİ	ORAL PATOLOJİK MATERYALİN ALINMASINDA VE LABORATUVARA ULAŞTIRILMASININ YÖNETİMİ	4	1	YE, UE, BE
	ORAL MATERYALİN KAYDI VE BÖLÜM İÇİ YÖNLENDİRİLMESİ	4	1	YE, UE, BE
	MAKROSKOPİK İNCELEME VE ÖRNEKLEME	4	1	YE, UE, BE
	GEREKLİ LABORATUVAR YÖNTEMİNİN SEÇİMİ	4	1	YE, UE, BE
	KLİNİK BİLGİLERE ERİŞİM	4	1	YE, UE, BE
	MİKROSKOPİK DEĞERLENDİRME	4	1	YE, UE, BE
	UYGUN EK İNCELEMENİN SEÇİMİ	4	2	YE, UE, BE
	ORAL PATOLOJİ RAPORU YAZMAK	4	1	YE, UE, BE
	KONSÜLTASYON SÜRECİNİN YÖNETİMİ	4	2	YE, UE, BE
	ORAL İNTRAOPERATİF KONSÜLTASYON (FROZEN)	4	2	YE, UE, BE
	PANİK TANI/ACİL DURUM SÜRECİNİN YÖNETİMİ	4	2	YE, UE, BE
	TANISAL, PROGNOSTİK VE PREDİKTİF (HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ) MOLEKÜLER ORAL PATOLOJİK PARAMETRELERİN BELİRLENMESİ	4	2	YE, UE, BE
	MOLEKÜLER ORAL PATOLOJİK TESTLERİN UYGULANMASI	3	2	YE, UE, BE

	GİRİŞİMSEL YETKİNLİK	Düzey	Kıdem	Yöntem
	MOLEKÜLER ORAL PATOLOJİK PARAMETRELERİN ORAL PATOLOJİ RAPORUNA ENTEGRASYONU	3	2	YE, UE, BE
ORAL PATOLOJİ LABORATUVARLARININ YÖNETİM İLE İLGİLİ GÖREVLERİ	ORAL PATOLOJİ LABORATUVAR KURULUMU	4	2	YE, UE, BE
	ORAL PATOLOJİ LABORATUVAR KALİTE KONTROL SÜRECİ	4	2	YE, UE, BE
	ARŞİVLEME	4	1	YE, UE, BE
	MALZEME VE CİHAZ ALIM	4	2	YE, UE, BE
	GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN ALINMASI	4	1	YE, UE, BE
	ATIK YÖNETİMİ	4	2	YE, UE, BE
	PERSONELİN MESLEK İÇİ EĞİTİMİ	4	2	YE, UE, BE

4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ

Çekirdek müfredat hazırlama kılavuzu v.1.1’de ilgili alanda geçen eğitim etkinlikleri uzmanlık eğitiminde tanımlı olan tüm öğrenme ve öğretme yöntemleri kullanılır.

TUKMOS tarafından önerilen öğrenme ve öğretme yöntemleri üçe ayrılmaktadır: “Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri” (YE), “Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri” (UE) ve “Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri” (BE).

4.1. Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri (YE)

4.1.1. Sunum

Bir konu hakkında görsel işitsel araç kullanılarak yapılan anlatımlardır. Genel olarak nadir veya çok nadir görülen konular/durumlar hakkında veya sık görülen konu/durumların yeni gelişmeleri hakkında kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde eğitici öğrencide eksik olduğunu bildiği bir konuda ve öğrencinin pasif olduğu bir durumda anlatımda bulunur. Sunum etkileşimli olabilir veya hiç etkileşim olmayabilir.

4.1.2. Seminer

Sık görülmeyen bir konu hakkında deneyimli birinin konuyu kendi deneyimlerini de yansıtarak anlatması ve anlatılan konunun karşılıklı

soru ve cevaplar ile geçmesidir. Sunumdan farkı konuyu dinleyenlerin de kendi deneyimleri doğrultusunda anlatıcı ile karşılıklı etkileşim içinde olmasıdır. Seminer karşılıklı diyalogların yoğun olduğu, deneyimlerin yargılanmadan paylaşıldığı ve farklı düzeylerde kişilerin aynı konu hakkında farklı düzeydeki sorular ile eksik yanlarını tamamlayabildikleri bir eğitim etkinliğidir.

4.1.3. Olgu tartışması

Bir veya birkaç sık görülen olgunun konu edildiği bir küçük grup eğitim aktivitesidir. Bu eğitim aktivitesinin hedefi, farklı düzeydeki kişilerin bir olgunun çözümlenmesi sürecini tartışmalarını sağlayarak, tüm katılımcıların kendi eksik veya hatalı yanlarını fark etmelerini sağlamak ve eksiklerini tamamlamaktır. Bu olgularda bulunan hastalık veya durumlar ile ilgili bilgi eksikliklerinin küçük gruplarda tartışılması ile tamamlanması veya yanlış bilgilerin düzeltilmesi sağlanır. Ayrıca aynı durum ile ilgili çok sayıda olgunun çözümlenmesi yoluyla aynı bilginin farklı durumlarda nasıl kullanılacağı konusunda deneyim kazandırır. Olgunun/ların basamaklı olarak sunulması ve her basamak için fikir üretilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar.

4.1.4. Makale tartışması

Makalenin kanıt düzeyinin anlaşılması, bir uygulamanın kanıta dayandırılması ve bir konuda yeni bilgilere ulaşılması amacıyla gerçekleştirilen bir küçük grup etkinliğidir. Makalenin tüm bölümleri sırası ile okunur ve metodolojik açıdan doğruluğu ve klinik uygulamaya yansımaları ile ilgili fikir üretilmesi ve gerektiğinde eleştirilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar. Uzman adayına, benzer çalışmalar planlayabilmesi için problemleri bilimsel yöntemlerle analiz etme, sorgulama, sonuçları tartışma ve bir yayın haline dönüştürme becerisi kazandırılır.

4.1.5. Dosya tartışması

Sık görülmeyen olgular ya da sık görülen olguların daha nadir görülen farklı şekilleri hakkında bilgi edinilmesi, hatırlanması ve kullanılmasını amaçlayan bir eğitim yöntemidir. Eğitici, dosya üzerinden yazı, rapor, görüntü ve diğer dosya eklerini kullanarak, öğrencinin olgu hakkında her basamakta karar almasını sağlar ve aldığı kararlar hakkında geribildirim verir. Geribildirimler öğrencinin doğru kararlarını devam ettirmesi ve gelişmesi gereken kararlarının açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilerek geliştirmesi amacıyla yapılır.

4.1.6. Konsey

Olgunun/ların farklı disiplinler ile birlikte değerlendirilmesi sürecidir. Olgunun sık görünürlüğünden çok karmaşık olması öğrencinin karmaşık durumlarda farklı disiplinlerin farklı bakış açılarını algılamasını sağlar.

4.1.7. Kurs

Bir konu hakkında belli bir amaca ulaşmak için düzenlenmiş birden fazla oturumda gerçekleştirilen bir eğitim etkinliğidir. Amaç genellikle bir veya birkaç klinik veya girişimsel yetkinliğin edinilmesidir. Kurs süresince sunumlar, küçük grup çalışmaları, uygulama eğitimleri birbiri ile uyum içinde gerçekleştirilir.

4.1.8. Diğer

4.2. Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri (UE)

4.2.1. Girişim

Tanı ve tedaviye yönelik tüm girişimler, eğitici tarafından gösterildikten sonra belli bir kılavuz eşliğinde basamak basamak gözlem altında uygulama yoluyla öğretilir. Her uygulama basamağı için öğrenciye geribildirim verilir. Öğrencinin doğru yaptıklarını doğru yapmaya devam etmesi, eksik ve gelişmesi gereken taraflarını düzeltebilmesi için öğrenciye zamanında, net ve yapıcı müdahalelerle teşvik edici ve destekleyici ya da uyarıcı ve yol gösterici geribildirimler verilmelidir. Her girişim için öğrenciye önceden belirlenmiş yetkinlik düzeyine ulaşacak sayıda tekrar yaptırılması sağlanır.

4.2.2. Diğer

4.3. Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri (BE)

4.3.1. Materyal takibi

Eğitici eşliğinde ve gereken yetkinlik düzeyine ulaşmış bir öğrencinin yüksek gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir. Bu eğitim kaynaklarının doğru ve güvenilir olmasından eğitici sorumludur.

4.3.2. Akran öğrenmesi

Öğrencinin bir olgunun çözümlenmesi veya bir girişimin uygulanması sırasında bir akranı ile tartışarak veya onu gözlemleyerek öğrenmesi sürecidir.

4.3.3. Literatür okuma

Öğrencinin öğrenme gereksinimi olan konularda literatür okuması ve klinik uygulama ile ilişkilendirmesi sürecidir.

4.3.4. Araştırma

Öğrencinin bir konuda tek başına veya bir ekip ile araştırma tasarlaması ve bu sırada öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.

4.3.5. Öğretme

Öğrencinin bir başkasına bir girişim veya bir klinik konuyu öğretirken bu konuda farklı bakış açılarını, daha önce düşünmediği soruları veya varlığını fark etmediği durumları fark ederek öğrenme gereksinimi belirlemesi ve bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.

5. EĞİTİM STANDARTLARI

5.1. Eğitici Standartları

EN AZ BİRİSİ DOÇENT OLMAK ÜZERE EN AZ İKİ EĞİTİCİ BULUNMALIDIR.

5.2. Mekân ve Donanım Standartları-

MAKROSKOPİ ODASI
TEKNİK ALAN (DOKU TAKİP GÖMME, KESİT ALMA, BOYAMA, SİTOLOJİ)
FROZEN CİHAZI
EĞİTİM BAŞLIKLİ MİKROSKOBU
İMMÜNOHİSTOKİMYA CİHAZI (VEYA EKİPMANI)
FLORESAN MİKROSKOP
ORAL PATOLOJİ UZMANLIK EĞİTİMİ PROGRAMININ (UEP) YETKİLENDİRİLEBİLMESİ İÇİN; ZORUNLU OLAN 2 YILLIK TIBBİ PATOLOJİ ROTASYONUN YAPTIRILACAĞI UEP YÖNETİCİSİ İLE ORAL PATOLOJİ UEP PROGRAM YÖNETİCİSİ ARASINDA DÜZENLENİP KABUL EDİLMİŞ VE KURUM YÖNETİCİSİ TARAFINDAN ONAYLANMIŞ BİR SÖZLEŞMENİN BULUNMASI

5.3. Portföy Standartları

EĞİTİM SÜRESİ BOYUNCA BİR UZMANLIK ÖĞRENCİSİNİN İNCELEMESİ GEREKEN PATOLOJİ/ORAL PATOLOJİ MATERYALİ SAYISI: EN AZ 4.500;

- **EN AZ 2000** ADET TEMEL PATOLOJİ ROTASYON EĞİTİMİ SIRASINDA ORAL PATOLOJİ İLE İLİŞKİLİ SİSTEMLERE AİT OLABİLECEK MEDİKAL VE CERRAHİ MATERYAL,
- **EN AZ 2000** ADET ROTASYON SONRASI ORAL PATOLOJİ MATERYALİ,
- **EN AZ 500** ADET SİTOLOJİK İNCELEME ŞEKLİNDE OLMALIDIR.

6. ROTASYON HEDEFLERİ

ROTASYON SÜRESİ/YIL	ROTASYON DALI
2 YIL	TIBBİ PATOLOJİ

Tıbbi patoloji rotasyonuna gidilen kuruma gelen PATOLOJİ MATERYALİ SAYISI yıllık **en az 25.000** olan kurumlarda bu rotasyon yaptırılabilir.

2 yıllık Tıbbi Patoloji (temel patoloji) rotasyonunu tamamlayan uzmanlık öğrencileri oral patoloji eğitimlerini Dış Hekimliği Fakültesindeki oral patoloji programında tamamlarlar.

Uzmanlık öğrencileri rotasyonlarının 1.döneminde kayıtlı buldukları Oral Patoloji bölümünde temel patoloji teorik derslerini almak zorundadır. Ders programı rotasyonun yapılacağı birimle beraber belirlenir.

Temel patoloji rotasyonunu tamamlayan ve yetkinlikleri onaylanan uzmanlık öğrencisi oral patoloji uzmanlık eğitimine devam ederler.

TIBBİ PATOLOJİ ROTASYONU		
KLİNİK YETKİNLİK HEDEFLERİ		
Yetkinlik Adı	Alt Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
BAŞ VE BOYUN HASTALIKLARI PATOLOJİSİ	NAZAL KAVİTE VE PARANAZAL SİNÜS HASTALIKLARI	B
	OROFARENKS HASTALIKLARI	B
	NAZOFARENKS HASTALIKLARI	B
	LARENKS VE HİPOFARENKS HASTALIKLARI	B
	KULAK, BOYUN VE TEMPORAL KEMİK HASTALIKLARI	B
	TÜKÜRÜK BEZLERİ HASTALIKLARI	T
KEMİK VE YUMUŞAK DOKU PATOLOJİSİ	KEMİK VE YUMUŞAK DOKUNUN GELİŞİMSEL, REAKTİF VE ENFLAMATUAR HASTALIKLARI	B
	KEMİK VE YUMUŞAK DOKUNUN TÜMÖRAL LEZYONLARI	B
DERMATOPATOLOJİ	ORAL PATOLOJİDE GÖRÜLEN DERMATOPATOLOJİK LEZYONLAR	T
HEMATOPATOLOJİ	ORAL PATOLOJİDE GÖRÜLEBİLECEK HEMATOPATOLOJİK HASTALIKLAR	B
DiĞER SİSTEMLER	ORAL KAVİTEYE METASTAZI OLAN DiĞER TÜMÖRLER (MEME, AKCİĞER, BÖBREK, PROSTAT, TİROİD)	B

SİTOPATOLOJİ	İNCE İĞNE ASPİRASYON SİTOLOJİLERİ	B
KEMİK VE YUMUŞAK DOKU PATOLOJİSİ	EKSFOLİYATİF SİTOLOJİLERİ	B
GİRİŞİMSEL YETKİNLİK HEDEFLERİ		
Yetkinlik Adı	Alt Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
OLGU YÖNETİMİ *	PATOLOJİK MATERYALİN ALINMASINDA VE LABORATUVARA ULAŞTIRILMASININ YÖNETİMİ	4
	MATERYALİN KAYDI VE BÖLÜM İÇİ YÖNLENDİRİLMESİ	4
	MAKROSKOPİK İNCELEME VE ÖRNEKLEME (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
	GEREKLİ LABORATUVAR YÖNTEMİNİN SEÇİMİ	4
	KLİNİK BİLGİLERE ERİŞİM	4
	MİKROSKOPİK DEĞERLENDİRME (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
	UYGUN EK İNCELEMENİN SEÇİMİ (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
	PATOLOJİ RAPORU YAZMAK (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
	KONSÜLTASYON SÜRECİNİN YÖNETİMİ (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
	İNTRAOPERATİF KONSÜLTASYON (FROZEN) (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
	PANİK TANI/ACİL DURUM SÜRECİNİN YÖNETİMİ (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
	TANISAL, PROGNOSTİK VE PREDİKTİF (HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ) MOLEKÜLER PATOLOJİK PARAMETRELERİN BELİRLENMESİ (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2

	MOLEKÜLER PATOLOJİK TESTLERİN UYGULANMASI (ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ SPESMENLER HARİÇ)	2
ORAL PATOLOJİ İLİŞKİLİ ANATOMİK PATOLOJİ	SPESİMEN ORYANTASYONU VE ÖRNEKLENMESİ	4
	TAZE DOKU ÖRNEKLEME (İMPRİNT, FROZEN, EM, SİTOGENETİK ÇALIŞMALAR İÇİN)	4
	REZEKSİYON SINIRLARININ BELİRLENMESİ	4
	LENF NODU DİSEKSİYONU	4

* Belirtilen yetkinliklerin düzeyi oral patoloji ile ilişkili örnekler için " 4" olarak kabul edilmelidir.

7. ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Eğitiminin uygun gördüğü ölçme ve değerlendirme yöntemleri kullanılır.

8. KAYNAKÇA

- TUKMOS, Tıpta Uzmanlık Kurulu, Müfredat Oluşturma Ve Standart Belirleme Sistemi, Çekirdek Müfredat Hazırlama Kılavuzu, v. 12.03.2013
- Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 05.12.2018 günlü, 30616 sayılı Resmi Gazete, Madde 7
- Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun 1219, Resmi Gazete: 14.04.1928 – 863, Son Güncelleme: 25.03.2021, Ek Madde 14- EK-2
- Harvard School of Dental Medicine Oral and Maxillofacial Pathology Advanced Graduate Program, v. 28.10.20
- Curriculum for Specialist Training in Oral and Maxillofacial Pathology, Oral and Maxillofacial Pathology Subcommittee of the Specialty Advisory Committee for the Additional Dental Specialties, British Society for Oral and Maxillofacial Pathology, v. May 2015
- Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği Resmî Gazete Tarihi: 26.04.2014 Resmî Gazete Sayısı: 28983